

»Ti je lepo, kaj ne?« pravim tiho.

»Oh, kako lepo!« odvrne, in oči se mu zasvetijo.

»Ko bom hodil v šolo, bom tudi jaz dobil podobico,« se na tenko oglasi Mejko s posteljice.

»O,« pravi Aleš, »to ni kar tako! Podobico je težko zaslužiti, prav težko!«

»Težko, težko,« ponovi z vzdihom Mejko in zaspi.

Tudi Alešu zlezejo oči skupaj.

Prihodnje dni pa, kakor da je ves prenovljen: piše, riše, bere; črke so mu postavne, gladke, lepe. Hodi v šolo ves vesel.

Podobica!

Nad njim se blesti in ga vodi.

J. E. Bogomil:

Deset vprašanj.

6. Kaj najrajši gledate?

Lahko bi na to vprašanje odgovorili kar na kratko: »Vsake oči imajo svojega slikarja.« Ali bojimo se, da bi nam vi rekli, da smo površni, in bi nam tako kratek odgovor zapisali v črno knjigo.

Rajši se bomo kar lepo pogovorili, kako je z našim gledanjem. Bog pa ne daj, da bi nam kdo očital nedostojno zijanje!

Zima ima že mnogo takega, kar mi zelo radi gledamo. Miklavževi darovi, božično drevesce, lepe jaselce: to so reči, ki jih še odrasli radi vidijo, pa bi mi, otroci, pri njih ne obstali? Ali pa koline — kdo bo pred njimi zatisnil oči! In spet je prijetno, če smo v topli sobi, pred nami pa knjiga z lepimi slikami. Pri njej sedimo, imamo vanjo uprte oči in se prav malo menimo, kako je zunaj mraz, kako šari in pometa okrog voglov zimska sitnica, burja, in malo nam je mar, kako zunaj naletava sneg. Malo zimske zabave v

snegu in ledu seveda bi tudi radi videli; še rajši kajpak, če bi nas zraven ne zeblo.

Ko pa potrka pomlad na vrata, začne naše oko stikati za prvim cvetjem. Spočetka smo z vsem zadovoljni, naj si bo zvonček ali trobentica, podlesek ali noričica, teloh ali vijolica; ko se pa cvetje po zemlji razmnoži, smo pa že bolj izbirični in ne pogledamo vsake obcestne cvetice. Sicer imamo pa cvetke vse leto radi in le s težkim srcem se poslavljamo od zadnjih cvetov, georgin in aster, tam v dnevih pozne jeseni.

In na cvetoči črešnji — kako se rado mudi naše oko! In na polni jablani seveda tudi, pa na hruški, pa na češplji, pa na breskvi, pa na marelici. Krasno je vse drevje v cvetu, še lepše je pa za naše oko, ko nam pokaže svoje dozorele sadove. Ah, ah! Zakaj ne zori sadje skozi celo leto!

Kar nas je že malo razsodnejših, smo pa veseli, če vidimo valovati bujno žito v bogastvu klasja in če srečamo travnike z gosto travo: saj vemo, da raste na polju naš ljubi kruhek in na travnikih blagor za ljubo živinico. In če se živini godi dobro, tudi nam ne bo slabo.

Oh, in še toliko je, kar tako radi gledamo! Lepo novo obleko za praznike? Kako jo težko čakamo! In ptičke pod nebom in njih življenje in delo, njih brezskrbno skakljanje in njih skrb za mladiče: to so spet reči, ki jih vsak izmed nas rad in spet rad gleda.

In lepe kraje naše domovine bi radi videli, zato že zdaj mučimo svoje učitelje z vprašanji: »Kam bomo pa letos šli?« Všeč so nam lepe in snažne hiše, v mestih radi postajamo pred krasnimi izložbami, zlasti tam, kjer prodajajo igrače in slaščice; malo manj pa tam, kjer je naprodaj blago za obleke, in še malo manj tam, kjer so naprodaj knjige in druge take, gotovo tudi koristne reči. A mi njih cene zdaj še ne spoznamo.

Skoro nam ni treba omenjati, da ob jasnih večerih radi pogledamo na zvezdnato nebo, na migljanje zvezdâ, na prijazno svetlobo lune. Tudi solnčne dneve vidimo radi, temačnih, oblačnih in deževnih se pa hitro naveličamo.

In pa še nekaj! Zelo zelo radi bi videli: v prihodnost našo. Radi bi bili že veliki, da bi vedeli, kaj

nas čaka na svetu dobrega ali slabega. Doma nam pravijo, da bomo vse to še prezgodaj dočakali in da bi bilo bolje, če bi sploh vsega ne doživeli, kar nas čaka.

Kaj pa na onemle fantu tamle — tistile temni in čemerni pogledi pomenijo? Vidi, da se tovarišu dobro godi, pa bi najrajši videl, da bi se mu hudo. Skozi tiste oči gleda grda nevoščljivost.

In spet je najti takih oči, katerih radovedni pogledi iščejo samo nedostojnih prizorov v slikah, nečednega branja in pisanja po knjigah in pismih in... in... nočemo več zapisati. Upamo, da vi takih oči nimate.

In prav je, če jih nimate. Zakaj grešno oko pelje na napačno pot življenja, in tistim, ki gledajo z grešnim očesom, se nikdar ne bo izpolnila tista vsesplošna človeška želja, ki jo je naš nebeški Učenik označil z besedami: »Blagor njim, ki so čistega srca, zakaj Boga bodo gledali.«

J. E. Bogomil:

Men Tupan in Balavs.

Slišal je, ko so se njegovi bratci in sestrice učili o slavnem Martinu Krpanu, slovenskem junaku, ki je slavno premagal Brdavska.

Zvečer so se otroci še dolgo pogovarjali o junaku Krpanu, v duhu so gledali dogodek za dogodkom, in celo mali Jožko je hotel biti deležen pogovorov o možu, ki ga je on po svoje imenoval Men Tupan.

Men Tupan!

Jožko je dobil od Miklavža konja. Tako napol živega, Premikal je glavo in vrat, prestavljal je prednji in zadnji nogi, gledal je lahko naprej ali nazaj. Seveda, če mu je Jožko pomagal. Takrat je torej zaživel v Jožku Men Tupan. Pa je svetoval bratu: »Ti bodi Balavs, jaz pa Men Tupan. Veš, pa se moraš pustiti, da te bom vrgel na tla, pa glavo ti bom odsekal. Vse bom naredil kar nalašč. Nič se ne boš udaril, ko boš padel. In kri tudi ne bo nič tekla; glavo bom samo nalašč odrezal.«